МИНИСТЕРСТВО НА ТРУДА И СОЦИАЛНАТА ПОЛИТИКА
МИНИСТЕРСТВО НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ
МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА

ПРОЕКТ!

№……	№……..……	№……..……
…….……..… 2023 г.	……..… 2023 г.	……..…… 2023 г.
по описа на МТСП	по описа на МВР	по описа на МОН

НАРЕДБА
за определяне на изискванията към квалификацията на лицата по чл. 14, ал. 1, т. 4-7 от Закона за оръжията, боеприпасите, взривните вещества и пиротехническите изделия, с които трябва да разполагат стратегическите обекти по § 1, т. 43 от допълнителните разпоредби на закона

Раздел I
Общи положения

Чл. 1. (1) С тази наредба се определят изискванията към квалификацията на лицата, с които трябва да разполагат стратегическите обекти, които имат разрешение за производство на оръжия, боеприпаси, взривни вещества и пиротехнически изделия (ОБВВПИ) съгласно Закона за оръжията, боеприпасите, взривните вещества и пиротехническите изделия (ЗОБВВПИ).

(2) Лицата, по отношение на които се прилагат изискванията, са:

1. квалифициран персонал в зависимост от спецификата на произвежданите изделия, включващ:

а) ръководител и заместник-ръководител на производство и ръководители на смени (специалисти по производство), които следят за спазването на технологията на производство и на правилата за безопасност;

б) служители, осигуряващи сигурността на компютърните мрежи и базите данни;

в) служители, отговарящи за развойната дейност и внедряването на съвременни знания и технологии;

г) служители, които контролират, обезпечават безопасността, настройват, пренастройват, ремонтират и програмират машини, инсталации и производствено оборудване, на което се произвеждат оръжия или части за тях, взривни вещества, пиротехнически изделия и боеприпаси, включително изпитват произведените изделия;

д) служители, които извършват рутинни дейности при неизменящи се условия, включително оператори на машини, инсталации и производствено оборудване, на което се произвеждат оръжия, боеприпаси, взривни вещества и пиротехнически изделия.

2. служители, които осъществяват контрол за спазване на правилата за безопасност при работа с ОБВВПИ;

3. служители по сигурността, които изготвят планове за сигурност на ОБВВПИ и на системи за управлението им;

4. специалисти, които водят отчетност на движението на произведените ОБВВПИ.

Чл. 2. (1) За всяка длъжност на лицата по чл. 1 се утвърждава длъжностна характеристика от работодателя, която отговаря на изискванията на тази наредба за:

1. образователно и квалификационно равнище;

2. придобито висше образование по специалност от професионално направление съгласно Класификатора на областите на висше образование и професионалните направления, приет с Постановление № 125 на Министерския съвет от 24.06.2002 г. (обн., ДВ, бр. 64 от 2002 г.; Решение № 10827 на Върховния административен съд от 27 ноември 2003 г. - бр. 106 от 2003 г.; изм. и доп., бр. 32 и 94 от 2005 г.) или придобита професионална квалификация по професия и специалност от област на образование от Списъка на професиите за професионално образование и обучение по чл. 6, ал. 1 от Закона за професионалното образование и обучение (ЗПОО), включително придобита правоспособност;

3. придобита правоспособност за работа с взривни материали;

4. професионален опит;

5. професионални компетенции, придобити в резултат на обучение или трудов опит в съответствие с изискванията на конкретното производство.

(2) При изготвяне на длъжностните характеристики се отчитат специфичните изисквания на професиите и длъжностите в производството на видовете ОБВВПИ.

Чл. 3. Изискванията по чл. 2, ал. 1 се удостоверяват със:

1. диплома за завършена образователно-квалификационна степен на висше образование;

2. документи за завършен клас, етап или степен на образование съгласно държавния образователен стандарт за информацията и документите за системата на предучилищното и училищното образование;

3. свидетелство за правоспособност за работа с взривни материали, издадено от компетентен орган;

4. свидетелство за професионална квалификация;

5. други документи съгласно изискванията на работодателя за конкретната длъжност.

Чл. 4. (1) Ръководителите на стратегически обекти, притежаващи разрешение за производство на ОБВВПИ съгласно ЗОБВВПИ, утвърждават и поддържат система за актуализиране на професионалната квалификация и подновяване на правоспособността на лицата по чл. 1, която включва:

1. изисквания към подбора на персонал;

2. провеждане на специализирано обучение за работа с ОБВВПИ;

3. контрол за спазване на изискванията за квалификацията и правоспособността на работниците и служителите.

(2) Когато производителят на ОБВВПИ притежава сертификат за внедрена система за управление на качеството, съответстваща на действащ стандарт БДС EN ISO 9001 или AQAP-2110, се счита, че са изпълнени изискванията на ал. 1.

Раздел II
Изисквания към квалификацията

Чл. 5. За ръководители и заместник- ръководители на производство и ръководители на смени (специалисти по производство), се назначават лица, които притежават:

1. висше образование по съответстващи специалности, свързани с упражняване на професии в областта на производството на ОБВВПИ, от област на висше образование

„Технически науки“ или от професионално направление „Химически науки“ от област на висше образование „Природни науки, математика и информатика“ съгласно Класификатора на областите на висше образование и професионалните направления, приет с Постановление № 125 на Министерския съвет от 2002 г. или професионална квалификация по професии от минимум втора степен на професионална квалификация от област на образование „Техника“ от Списъка на професиите за професионално образование и обучение по чл. 6 от ЗПОО;

2. свидетелство за правоспособност за работа с взривни материали съобразно заеманата длъжност за лицата, заети в производството на боеприпаси, взривни вещества и пиротехнически изделия;

3. познания за:

а) ефективно организиране на конкретното производство - планиране на дейностите по отношение на резултати, качество, количество, разходи, своевременност и трудови изисквания;

б) разчитане на анализите, отнасящи се до производствения процес и качеството на крайния продукт;

в) контрол върху производствената дейност и технологичните процедури;

г) наблюдение, анализ и контрол на параметрите на технологичния процес и предприемане на адекватни мерки при констатиране на отклонения;

д) използваните суровини, техните свойства и приложение, начините за транспорт и изискванията за съхранение;

е) организиране и контрол при поддържането на техническата изправност на работното оборудване;

ж) осигуряване на безопасност и здраве при работа;

4. професионални компетенции, придобити в резултат на обучение или трудов опит в съответствие с изискванията на конкретното производство.

Чл. 6. За служители, осигуряващи сигурността на компютърните мрежи и базите данни, се назначават лица, които притежават:

1. висше образование по съответстващи специалности от области на висше образование „Технически науки“ или „Природни науки, математика и информатика“ съгласно Класификатора на областите на висше образование и професионалните направления, приет с Постановление № 125 на Министерския съвет от 2002 г.;

2. познания за:

а) изграждане и поддръжка на компютърни и информационни системи и мрежи;

б) програмни продукти;

в) антивирусен софтуер;

г) работа с бази данни - архивиране, възстановяване, криптиране, защита от неоторизиран достъп;

3. професионални компетенции, придобити в резултат на обучение или трудов опит в съответствие с изискванията на конкретното производство.

Чл. 7. За служители, отговарящи за развойната дейност и внедряването на съвременни знания и технологии, се назначават лица, които притежават:

1. висше образование по съответстващи специалности, свързани с упражняване на професии в областта на производството на ОБВВПИ, от област на висше образование „Технически науки“ или от професионално направление „Химически науки“ от област на висше образование „Природни науки, математика и информатика“ съгласно Класификатора на

областите на висше образование и професионалните направления, приет с Постановление № 125 на Министерския съвет от 2002 г.;

2. познания за:

а) тенденции и перспективи при разработването и производството на ОБВВПИ;

б) нови технологии;

в) модернизиране и усъвършенстване на производството на ОБВВПИ;

г) разработване на конструкторска и технологична документация;

д) световни тенденции и опит при разработване и внедряване в производството на ОБВВПИ;

3. професионални компетенции, придобити в резултат на обучение или трудов опит в съответствие с изискванията на конкретното производство.

Чл. 8. За служители, които контролират, обезпечават безопасността, настройват, пренастройват, ремонтират и програмират машини, инсталации и производствено оборудване, на което се произвеждат оръжия или части за тях, взривни вещества, пиротехнически изделия и боеприпаси, включително изпитват произведените изделия, се назначават лица, които притежават:

1. средно образование или професионална квалификация по професия и специалност от минимум втора степен на професионална квалификация от област на образование „Техника“ от Списъка на професиите за професионално образование и обучение по чл. 6 от ЗПОО;

2. свидетелство за правоспособност за работа с взривни материали съобразно заеманата длъжност за лицата, заети в производството на боеприпаси, взривни вещества и пиротехнически изделия;

3. познания за:

а) организацията на производството, взаимоотношенията, отговорностите и задълженията на участващите в него;

б) разчитане на конструкторска и технологична документация, използване на справочна литература и стандарти;

в) общо устройство, принцип на работа и техническо обслужване на машините, системите и механизмите за производство на ОБВВПИ, включително пускане в действие, контрол, настройване и изключване на машини и устройства;

г) въвеждане в експлоатация, използване, съхраняване и извеждане от експлоатация на работното оборудване;

д) работа с измервателни уреди и съоръжения за контрол;

е) маркировка, свойства и приложение на материалите в съответното производство;

ж) създаване на рационална организация на работното място;

з) осигуряване на безопасност и здраве при работа;

4. професионални компетенции, придобити в резултат на обучение или трудов опит в съответствие с изискванията на конкретното производство.

Чл. 9. (1) За служители, които извършват рутинни дейности с най-ниска сложност при неизменящи се условия, включително оператори на машини, инсталации и производствено оборудване, на което се произвеждат боеприпаси, взривни вещества и пиротехнически изделия, се назначават лица, които притежават:

1. завършено основно образование или професионална квалификация по професия и специалност от минимум първа степен на професионална квалификация от област на

образование „Техника“ от Списъка на професиите за професионално образование и обучение по чл. 6 от ЗПОО;

2. познания за:

а) мерките за безопасност за съответната дейност и работно място;

б) използваните машини, устройства и приспособления за извършване на конкретната операция.

(2) За служители, които извършват рутинни дейности с най-ниска сложност при неизменящи се условия, включително оператори на машини, инсталации и производствено оборудване, на което се произвеждат оръжия или части за тях, се назначават лица, които притежават:

1. завършен начален етап на основно образование или професионална квалификация по професия и специалност от минимум първа степен на професионална квалификация от област на образование „Техника“ от Списъка на професиите за професионално образование и обучение по чл. 6 от ЗПОО;

2. познания за:

а) мерките за безопасност за съответната дейност и работно място;

б) използваните машини, устройства и приспособления за извършване на конкретната операция.

Чл. 10. За служители, които осъществяват контрол за спазване на правилата за безопасност при работа с ОБВВПИ, се назначават лица, които притежават:

1. висше образование по съответстващи специалности от област на висше образование „Технически науки“ или от професионално направление „Химически науки“ от област на висше образование „Природни науки, математика и информатика“ съгласно Класификатора на областите на висше образование и професионалните направления, приет с Постановление № 125 на Министерския съвет от 2002 г.;

2. свидетелство за правоспособност за работа с взривни материали съобразно заеманата длъжност за лицата, заети в производството на боеприпаси, взривни вещества и пиротехнически изделия;

3. познания за:

а) системите за управление на безопасността и здравето при работа;

б) организацията и контрола на дейностите, свързани със защита и превенция на професионалните рискове;

в) изискванията на нормативните актове в безопасните и здравословните условия на труд, околната среда и пожарна безопасност при работа с ОБВВПИ;

г) техническото състояние и функциониране на работното оборудване, включително регистриране, въвеждане в експлоатация, извършване на периодични прегледи и изпитвания, извеждане от експлоатация и др.;

д) безопасното използване на суровините и материалите, правилата за транспорт и изискванията за съхранение;

е) изискванията към сградите и работните помещения;

ж) изготвяне на анализи и предложения във връзка с контролната дейност;

з) осъществяване на взаимодействие с Министерството на вътрешните работи, Министерството на околната среда и водите, Дирекцията за национален строителен контрол, Държавната агенция за метрологичен и технически надзор, Изпълнителната агенция „Главна инспекция по труда“, Националния осигурителен институт и други организации и ведомства,

имащи функции и компетентност в областта на безопасност при работа с взривни вещества, оръжия, боеприпаси и пиротехнически изделия;

4. професионални компетенции, придобити в резултат на обучение или трудов опит в съответствие с изискванията на конкретното производство.

Чл. 11. За служители по сигурността, които изготвят планове за сигурност на ОБВВПИ и на системи за управлението им, се назначават лица, които притежават:

1. висше образование по съответстващи специалности от области на висше образование „Технически науки“, „Природни науки, математика и информатика“ или „Сигурност и отбрана“ съгласно Класификатора на областите на висше образование и професионалните направления, приет с Постановление № 125 на Министерския съвет от 2002 г.;

2. познания за:

а) системите за сигурност и контрол на достъпа;

б) актуалните заплахи за сигурността, различните им форми и тенденции при производство и съхранение на ОБВВПИ;

в) въздействието на ОБВВПИ върху здравето и безопасността на работещите и върху околната среда;

г) изискванията към сградите, помещенията и оборудването за производство, транспорт и съхранение на ОБВВПИ;

д) реда за съхранение на произведените изделия;

е) изискванията за сигурност при движение на произведените изделия, както и за цялостната организация на охраната на сградите и помещенията за производство и съхранение на ОБВВПИ, с оглед предотвратяване на нерегламентиран достъп;

ж) изискванията към персонала, ангажиран с производството и съхранението на ОБВВПИ;

з) реда и начина за взаимодействие с компетентните органи;

3. професионални компетенции, придобити в резултат на обучение или трудов опит в съответствие с изискванията на конкретното производство.

Чл. 12. За специалисти, които водят отчетност на движението на произведените ОБВВПИ, се назначават лица, които притежават:

1. средно образование;

2. свидетелство за правоспособност за работа с взривни материали съобразно заеманата длъжност за лицата, заети в производството на боеприпаси, взривни вещества и пиротехнически изделия;

3. познания за:

а) структурата и организацията на предприятието, както и за правомощията на длъжностните лица;

б) обработване, сортиране и съхраняване на информация;

в) изготвяне на различни стопански писма (заявка, оферта, рекламация и др.) и документи за складиране и експедиране на продукция;

г) дистрибуция на стоки и услуги;

д) работа с картотеки, дневници и документи;

е) изготвяне и отчитане на транспортна документация;

ж) изготвяне и обработка на складови документи;

з) основните механизми на счетоводната отчетност;

4. професионални компетенции, придобити в резултат на обучение или трудов опит в съответствие с изискванията на конкретното производство.

Допълнителна разпоредба

§ 1. По смисъла на тази наредба:
1. „Длъжност“ е съвкупност от функции и задачи, които едно лице изпълнява на работното си място.
2. „Професия“ е вид трудова дейност, за която се организира професионално образование и професионално обучение.
3. „Специалност“ е съвкупност от знания и умения за конкретен вид трудова дейност, включена в една професия и придобивана в резултат на формално професионално образование и обучение.
4. „Правоспособност за работа с взривни материали“ е признато притежаване на задължителен обем от професионални компетенции, придобити след преминато обучение и успешно издържан изпит по теория и практика, съгласно Инструкция за придобиване на правоспособност на основния персонал за работа с взривни материали към Правилник за безопасност на труда при взривните работи.
5. „Професионална квалификация“ е квалификация по професия или по част от професия, която включва съвкупността от професионални компетенции и необходимите за тяхното формиране общообразователни знания и умения.
6. „Професионални компетенции“ са качества на личността, формирани на основата на придобити знания и умения, които способстват за проявяване на инициатива, за работа в екип и за качествено упражняване на определена професия според държавните образователни стандарти за придобиване на квалификация по професия.
7. „Степен на професионална квалификация“ е обемът и съдържанието на професионални компетенции и необходимите за тяхното формиране общообразователни знания и умения.
8. „Компетентен орган“ е всеки орган, оправомощен да взема решения по издаване или признаване на документи за професионални квалификации или други документи за достъп или за упражняване на професия.
9. „Стратегически обекти“ са обектите, определени от Министерски съвет в единен списък, приложение към Постановление № 181 на Министерския съвет от 20.07.2009 г. за определяне на стратегическите обекти и дейности, които са от значение за националната сигурност (обн., ДВ, бр. 59 от 2009 г.).

Заключителна разпоредба

§ 2. Тази наредба се издава на основание чл. 14, ал. 3 от Закона за оръжията, боеприпасите, взривните вещества и пиротехническите изделия.

МИНИСТЪР НА ТРУДА И СОЦИАЛНАТА ПОЛИТИКА

МИНИСТЪР НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ

МИНИСТЪР НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА